

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr.
✓ tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl. ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXIX.

V Ljubljani, 26. sušca 1886.

List 13.

Vsesvetni bol ali „weltschmerz“ novošegnih modrijanov.

V sv. Jožefa večer je P. Maks Klinkowström obravnaval „olikanemu“ času prav primérno tvarino, namreč vsesvetni bol ter nerganje tako imenovanih „weltschmerclerjev.“ Pravil je o nekom, ki so ga zobje boleli in mu razni prijatelji in drugi ljudje v kratkem času niso svetovali nič manj kot sto in en pomoček, pa nobeden mu ni nič hasnil. Ta dogodba sama na sebi ni kaj; zamore pa nas zavrniti na neštevilne bolezni in težave ljudi, ki so dale priliko, da se je tam gori v nekem frankobrodskem kotu izcimil ali pa saj dalje razbuhtel cmendrasti bolánovec*), ki na vsem svetu ne vidi nič dobrega, nič blazega, nič veselega, in prijetnega; ampak samo hudo, zlo, same bole in bolečine, terpljenja in težave. Schopenhauer, „Epikur moderne filozofije“, mož praznoverec, je bil tudi eden naj večih „pessimistov“, to je, taki človek, ki povsod le hudo vidi, nikjer pa ne kaj dobrega; ta psevdofilosof je imel dediča svojih „grizgramov“ in laži-modrijana Rob. Edv. Hartmanna (roj. v Berlinu 1842), ki je tvarinomolstvo gojil in tiral do nihilizma, ničverstva. Tem ljudem je bil svet med vsim mogočim slabim naj večje slabo, kakor se je starodavnemu filozofu Demokritu (640 pr. Kr.) boje zdelo vse smešno, kar ljudje počenjajo.

P. Klinkowström je tem vsesvetnim bolanovcem nasproti živo dokazal, da so oni sami naj bolj smešni in neslani. Pred drugim noče tajiti, da je na svetu veliko hudega; toda, od kod pa je to hudo, kdo je to napravil, zasejal?... Mati pride v sobo in najde po izbi vse naskrižem in razmetano, nobena reč ni na pravem mestu, to in uno raztergano in poškodovano; pa kdo je vse to naredil, razdjalo, razmetalo, potergal?... Mati ne, — oče ne, — tedaj: otroci!... Tudi nebeški Oče ni vzrokoval tega hudega, kar se na svetu godi, ampak: otroci sami, ljudje so napravili.

Pa zakaj Bog to dopusti? Ali bi On — vsegamo- gočni — ne mogel tega ubraniti?... No, no; — to še le so smešna vprašanja, ktera bi moral vsak rešiti sam brez truda. Vpraša se, ali hoče Bog postaviti nesvobodnih

bitij prenesti na svobodna bitja, kaj?... Verzi kamen kviško: vselej ti doli pade, kakor pred 3000 leti. To je postava neprostih stvari, postava neogibne sile. Opazuj tico, kako snuje gnezdo; ravno tako, kakor pred tisuč leti. Pri neprostih stvarih ni nobene svobode, je vse le sila; zato pri njih tudi nobenega napredka ni. Hoče li Bog tudi ljudi djati pod tako silno postavu? Kje je potem toliko čislana svoboda, kje zasluženje za dobra dela? Kako mogoče ga za nje obdarovati?... Se vé, da vse take izpeljave je govornik podpiral in vterjeval z mnogimi citati in pojasnili iz uma, iz sv. pisma itd.

Dokazal je nadalje, kako smešno, brezumno, laž- njivo in slepo je, ako človek povsod vidi le slabo, le hudo, le žalostno, le neprijetno, ko je vendar tudi toliko dobrega, častitljivega, toliko blazega in velikodušnega.

Dokazal je dalje, kako Bog iz hudega dobro obu- juje, kako se dobro s hudim v lepši luč pokaže, ob kratkem: kako Bog pri vsem hudem, kar ljudje storé, vendar vselej svoj cilj doseže. V izgled je živo popisoval Jožefa stare in nove zaveze, kako so velikani tega sveta hudo nastavliali nedolžnim in kako je pa Bog vse na dobro obrnil. Sama hči Izraelcem sovražnega Faraona je dete Mojzesa rešila iz vode in zredila, tega Mojzesa, ki je potlej kljub Faraonovim naklepom ljudstvo iz sužnjosti izpeljal. In kako prekanjeno in zvijačno je iskal Herod božje Dete dobiti in umoriti! Vedil je iz poprej popisanege števila ljudstva celo še število dečkov, ki jih je poklati hotel in med njimi novega Kralja umoriti: pa vse zastoj, ker Jožef je dobil po- velje: „Vzemi Dete in njegovo mater in beži v Egipt!“ Pa tudi smert je pozneje trinogom prekrizala vse njih osnove: „umerli so, kateri so Detetu po življenji stregli, — verni se nazaj!“ je Jožef dobil povelje. In tako se godi, da trinogi vzrokujejo ravno nasprotno tega, kar želé doseči.

V naš namen služi prav dobro tudi govor P. Staretov o mnogoterih révah sedanjega življenja. Pre- častiti P. Staré je preteklo nedeljo v prav tehtni pri- digi razlagal in pojasnoval, kako potrebni in koristni so tako imenovani „križi“ ter réve, terpljenja, razne britkosti in pritežnosti pri družinah in pri posameznih ljudéh, pa kako dvomljivo znamenje je, ako se reče: pri tej in tej hiši je vse lepo, vse srečno in zadovoljno: nobenega križa nimajo. Sv. Avgustin je rekel, da nesrečniši je človek, ki nima nikakoršnega „križa“, in govornik je proti koncu pogumno rekel: „Križ“ (pri-

*) Ta beseda, po nekem lastnem imenu izmed ljud- stra, utegne pomeniti bolehnega človeka in terpina, ki vedno in dolgočasno toži in tarna.

reva, nadloga) je tako velika dobrota, da je človek ni vreden, ko bi tudi sto lét na kolenih za njo prosil." — S tem je res veliko rečeno, ako pa iz vere sodimo in pomislimo, da je Bog neskončna dobrota in milost, da je pa vendar toliko „križev“ na zemlji, moramo temu priterditi in milovati „vse svetne bolce in tarnavce“, ki si prederzujejo nezmerno modrost Božjo zaradi „križev“ na odgovor klicati, ali pa Bogu svetovati, kako naj bi bil to in uno vsotvaril in vravnal. Godernjavcev zaradi „križev“ je legijon, kakor je legijone tudi križev; zato smemo upati, da ste omenjeni pridigi za napolnjeno cerkev bili prav dobro zdravilo za poslušavce — *peljake*.

Kaj so vse storili oo. Frančiškani do naj novejših časov v Sveti deželi.

(Dalje)

Blizu 30 župnij je po Palestini, Siriji in Egiptu, katere morajo Frančiškani z vsem potrebnim preskerbovati. Naj omenimo bolj velikih in znanih župnij in število katoličanov, pa koliko sirot, ubožcev je vsake, katere s hrano, obleko in stanovanjem preskerbljujejo oo. Frančiškani, in kolike stroške da imajo z njimi.

V župniji Jeruzalem in Emava je 1821 katoličanov; od teh preskerbljujejo in podučujejo Frančiškani 70 sirot in dajejo stanovanje in živež 1603 ubožcem. Župnija Betlehem šteje 3005 katoličanov, od katerih dajejo 84tim ubožcem hrano in stanovanje. V Župniji sv. Janeza v pušavi je 138 katoličanov in med temi je zopet čez 50 ubožcev, za katere morajo skrbeti Frančiškani. Župnija Nazaret z bližnjo Kano galilejsko in Taborjem šteje 1100 katoličanov, med temi 135 ubožcev, kateri so Frančiškanom izročeni v oskreb. Vse te župnije so v Palestini. Dalje so v Siriji te znamenite župnije: frančiškanska župnija Damask, ki šteje 129 katoličanov in od teh izročenih je milodarom Frančiškanov 16, potem mesto Tirs 376 in mesto Sidon (Sajda) s 175 katoličani, kateri tudi zmirom sem pa tje pomoči iščejo pri Frančiškanih. Župnija Aleksandrija z okolico v Egiptu šteje 27.000 katoličanov latinskega obreda in 900 katoličanov drugih obredov. Velika Kaira z Bulakom šteje 13.000 katoličanov latinskega obreda in 200 drugih obredov. Znana je nam dalje tudi še župnija Suec, ki šteje 700 katoličanov. Akoravno pri poslednjih treh župnijah ni ravno gotovih ubožcev, za katere bi stalno skrbeti morali, jim morajo vendar Frančiškani pri mnogih priložnostih in zadregah na pomoč priteči s svojo dobrohotnostjo. Da se razvidijo razmere še bolj jasno, naj podamo število vseh katoličanov po vseh župnijah, in svoto, katero potrosijo. Vseh katoličanov je 53.169 latinskega obreda in 2.229 drugih obredov, za katere izdajo vsako leto 98.974 piastrov denarja. Mnogo župnij ne omenjamo, nekaj za to ne, ker so nam po imenih bolj neznane, nekaj, ker prav natančnih poročil o njih nimamo.

Kar se tiče šol, gledajo Frančiškani posebno na to, da otroke tako vzreajo in podučujejo, da bi bili kdaj zmožni svoj večni cilj doseči, in da bi v možki dobi pridno delali v svojem poklicu, ker vsakega poštenega kristjana dolžnost in pogoj je, izvoliti si taki stan, v katerem zamore večni svoj namen doseči.

V šolah, katere so ustanovili oo. Frančiškani, podučujejo se kristjani v vseh potrebnih predmetih, kakor v verskem nauku v branji, pisanji, številstvu in v občevalnih jezikih. Oo. Frančiškani pečajo se najraje s farnimi šolami, ker so te vsem verstam ljudi odperte in tako vsemu prebivalstvu splošno koristne. V farnih

šolah skerbí se za domačo izgojo; otroci se ne odtujevajo od domačega ognjišča, ne učijo se drugih reči, razun kar jim oo. pri poznejšem življenju treba; sploh se pri njih ni treba bati poptujčenja, kakor je to v nekih zavodih v novejšem času v Palestini, v katerih se otroci do šestega leta zastonj vzgojajo, zraven se pa evropejskega življenja navlečejo tako, da jim po izstopu sploh arabsko življenje nič več ne vgaia.

Berž ko mladina farno šolo zapusti, izberejo si Frančiškani bolj ubožne otroke izmed njih in te dajo izučiti v kakem rokodelstvu. V ta namen ustanovili so že v prejšnjih časih v samostanu v Jeruzalemu delavnice, katerih vodstvo izročujejo razumljivim redovnim bratom, ki potem arabske gojence v različnih rokodelstvih podučujejo.

Oo. Frančiškani v Sv. deželi imajo 26 deških in 11 dekliških šol. V teh šolah podučuje 36 Frančiškanov in 34 svetnih učencikov, ki za to dobivajo plačo od Frančiškanov. Učiteljic, katere oo. Frančiškani plačujejo, je 16, in sicer 8 samostanskih, 8 pa svetnih. K tem šteti moramo tudi šole čast. sestra tretjega reda sv. Frančiška v Egiptu, katere od kustodije Frančiškanov za šolske namene dobivajo vsako leto 3000 frankov.

Potem šole čast. bratov duhovnih šol, ki vsako leto od kustodije dobijo 1400 frankov.

Tudi vzdržujejo Frančiškani tri sirotišnice, dve za dečke, eno za deklice.

Stan župnij in šol je na boljši stopinji, kot je bil pretečeno leto. Oo. Frančiškani imajo pa tudi poklic za gostoljubnost v Sveti deželi, in gojiti to lepo in blago cvetlico kristijanske ljubezni. Kristjana, čegar srce tolažila potrebuje, in v čegar duši prebiva vera, ne vlečejo k sebi velika mesta, temveč gozdne kapele, gorske jame in grob Zveličarjev unstran morja.

V prejšnjih časih. piše Mislin, bila so prava romanja dolgo resno. težavno in podučljivo početje. Predno je hotel kdo potovanje nastopiti, moral je imeti dovoljenje od staršev in svojih sorodnikov, kakor tudi od škofa, kateri je pa dovoljenje še le potem podelil, ko je dobil pojasnilo o življenju in nramnosti prosilčevi. Potnik prejel je slovesno v cerkvi iz rok škofovih potno palico, torbo in blagoslov; pri odhodu so ga ljudje spremili, molili mu za srečen pot Ko so potniki dospeli v Jeruzalem, stopili so v mesto prepevaje pesem: „In-grediente Domino, in sanctam civitatem“ (Ko je Gospod šel v sveto mesto); za časa križarskih vojak umivali so jim noge vitezi Johanitarski, pozneje pa o. gvardijan Svete zemlje, in peljali so jih v cerkev in v svoje celice Vernili so se potniki navadno čez Rim; ko so se svojemu rojstnemu kraju bližali, prišli so jim naproti v procesijah in so jih spremili v farno cerkev; kjer so na altar položili palme iz Jerihe, katere so prejeli v cerkvi Božjega groba.

Pa če so tudi božja pota sama na sebi pobožno in hvalno delo, pravi Mislin dalje, jih zamorejo vendar tudi spremljati okolnosti, po katerih utegnejo postati nevarna. Potnik, kateri hoče, da mu bo obiskanje svetih krajev kaj sadu obrodilo, mora pred odpotovanjem svoje namene očistiti in med potovanjem se vsega ogibati, kar bi ga pri iskanju njegovega cilja motiti moglo. Ako hoče tolažilo od tam prinesiti, mora vero in milost tje prinesiti. Ne smé tje iti, da bi čudeže videl, kakor je Herod želel. V Betanijo se mora iti, ne da bi kakor judje, od smerti vstalega Lazarja gledali, temuč zato, da se Jezus, kateri je v nebesih, tam počasti.

„Ne bodemo omenjali onih, ki so se v Sveti deželi podali iz častilakomnosti, iz lahkomišljenosti, iz ljubezni do premétovstva, ali zaradi prostega življenja; kajti oni niso vredni imena „romarjev.“

Potniki so nadloga, pravi dalje Mislin, „ne pa korist za Sveto deželo, kajti od latinskih potnikov jih pride malo, in ti so večji del ubožni; bogati pa iz strahu, da ne bi tako daleč od svoje domovine prehitro denarja porabili komaj plačajo, kar so dolžni. Menihi vzamejo to, kar jim dajo, zahtevajo pa nikoli nič ne od nikogar.

Ni malo, sicer premožnih ljudi, ki se kakor v frančiškanske hospice zatekajo, tudi v avstrijsko romarsko hišo (kjer se ravno tako od miloščine živi, kakor v romarskih sprejemih frančiških), in tu ostajajo do 15 dni, pa pri odhodu še komaj „Bog plati“ rečejo. Oni ne pomislijo, da jih od milosti živeče vežejo dolžnosti, namreč: ali materijalno nadomestilo, ali pa če tega niso zmožni, bi morali saj za dobrotnike moliti.

(Konec nasl.)

Iz Furmaherjevih spisov.

4. Dobri sklepi o sv. letu.

b) Posebej.

5. O peti Božji zapovedi.

Terdno sklenem i. t. d.

- A) Jezi se koj v sercu in od začetka zoperstavljati; v jezi ne govoriti, še manj pa vpiti, ali zmerjati. —
- b) Nobenega ne sovražiti; bližnjemu vsako razžaljenje precej odpustiti, nasprotnikom dobro storiti in za nje moliti.
- c) Vsim le dobro privošiti in nikogar zavoljo kake reči ne zavidati ali čertiti.
- d) Jedí in pijače ob določenem času, zmerno in za potrebo uživati;
- e) Velikih pojedinj ne obiskovati, kadar pa bi dolžnost ali ljubezen do bližnjega kaj takega zahtevala, s kerščanskim zatajevanjem prave meje in mere se deržati.

O 6. in 9. Božji zapovedi.

Terdno sklenem i. t. d.

- a) Skerbeti in prizadevati si za čistost v mislih, v besedi in v djanji;
- b) da se bom nečistim mislim in željam na vso moč zoperstavljaj; da ne bom nikoli nepremišljeno ali celo kaj gerdega govoril, da bom svoje ude čiste ohranil in jih nikdar ne oskrunjeval;
- c) da ne bom svojih oči radovoljno po drugem spolu obračal; nikoli kake osebe poželjivo pogledal;
- d) da ne bom nikdar kaj pohujšljivega govoril, posebno z drugim spolom nobenega nepotrebne ali preprijaznega govorjenja imel;
- e) da se bom vsih grešnih priložnosti ogibal, in da ne bom nikdar kaj nespodobnega počenjal.

O 7. in 10. Božji zapovedi

je en sam sklep, namreč:

da ne bom nikdar radovoljno komu kake krivice storil; meni storjeno pa, kolikor naj bolj mogoče, z voljo terpel!

O 8. Božji zapovedi.

Terdno sklenem i. t. d.

- a) Nikoli se ne lagati; pri povestih in novicah nikdar bližnjemu kaj škodljivega storiti, ne kaj dostavljati, reči poviševati ali prestikovati;
- b) če bi mi katerikrat po nevedoma kaka škodljiva laž ušla, kakor hitro mogoče, jo zopet popraviti in preklicati;
- c) da ne bom bližnjega nikdar opravljal, tudi njegovih resničnih slabost brez potrebe dalje ne razširjal; še manj pa koga obrekoval;

d) da se bom za dobro ime svojega bližnjega vselej in rad potegoval, in če že katerega opravičiti ne bom mogel, da ga bom vsaj, kolikor mogoče zagovarjal. —

Opomba. Takih in enakih sklepov se nahaja in ponavlja še veliko v Furmacherjevih spisih. Iz vseh se kaže prav sinovska pobožnost in neprenehana skerb za zveličanje. Še za zadnji dan si je zjutraj terdne sklepe zapisal, katerih se je hotel deržati tisti dan; ali večera ni dočakal, pač pa je o poldne nad tem listekom za vselej v Gospodu zaspal. Upamo, da so mu ti listeki, posebno zadnji listek, dobri in tehtni zagovorniki bili pri sodbi!

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Nova cesarska kanonika pn. gg. Henrik pl. Pavkar, kot stolni dekan, in Miroslav Križnar sta bila preteklo nedeljo, 21. t. m., od Nj. milosti prečast. gosp. kneza škofa Jakopa Misijsa v stoljni cerkvi po veliki maši slovesno inštalirana. Vsed te veséle prilike je bil prečast. stoljni kapitelj z nekaterimi drugimi gospodi povabljen k premilostnemu škofu na kosilo, imenito gg. prečast. postna pridigarja P. Klinkowström in P. Starè. Pri napitnici, ki je veljala prečast. kanonikoma in poslavljenecoma tega dneva, kakor tudi vsem pričujočim gostom, so se spominjali visokočastitljivi gospod višji Pastir tudi bolehnega nepričujočega milosp. stoljnega prošta Jožefa Zupana, katerih god se je malo prej obhajal, ter so željo izrekli, da bi mu dobrotljivi Bog zopet podelil ljubo zdravje.

Tatovi v cerkvi. Že nekaj časa me nekaj grebe, da naj izsujem malo košarico nejevolje zoper neke posebne tatove v cerkvi. — Kaj pa ti tatovi kradejo?.. Denarjev ne, goved in živinčet tudi ne, in ne slanine in mesnine, tudi platna, kož in usnja ali drugotnega blaga ne, ker tacih stvari ni v cerkvi; tudi sveč z oltarja ne, kar se je včasih sicer že slišalo. Kaj tedaj ti tatje in morebiti še bolj tatice kradejo?...

Izmikajo in kradejo besedo Božjo, podobno tistim ticam v evangeliju, ki so sejano seme kavsale, da ni zrastle. Kako to?... Tako-le: Cerkev je pri pridigi polna poslušavcev, ki tenko pristrezajo besedo Božjo iz pridigarjevih ust; — kar neprevidoma pa zagermi pri velikih vratih: „Kôh!“ in zopet blizo zraven „kôh!“ „káh!“ — pa zopet v drugem kotu: „herk!“ kreh!“ — in še dalje pri stranskih stenah: „herk!“ — gerk!“ — najbolj doli v zadnjem koncu cerkve, in to veči del s tako močjo in napeňanjem, da se gori k velikemu altarju razlega, če je še tako dolga cerkev. Če ni pridigar posebno glasán, ga tisti „kreharji“, „krahariji“, „herkarji“ tako prekričijo in preherkajo, da poslušavci velikrat zgubé nitko pridige, posebno bolj oddaljeni, in jim odidejo naj bolj zanimivi in koristni stavki in nauki, velikrat celi pomen, in se ti nadležni motivci res smejo imenovati izmikavci in tatovi v nekem pomenu.

Ne mislim pa s tem nikogar žaliti in ne karam tistih, ki jih nadloga res h kašlju sili in nateza. Velikrat se res eden ali drugi ne more popolnoma zderžati; toda zamogel bi se premagovati, da bi tako živinsko ne krehal. Dostikrat je ta spaka skoraj zgoli navada, ali pa se kdo začne daviti, ker druge sliši: zakaj je pa takrat, ko se kaki oklici naznanjajo, tako tiho. — tiho, da bi skoraj miško slišal po cerkvi tékati? Toliko smemo prepričani biti, da še tretjina tega herkanja in krehanja bi ne bilo treba med pridigami, ako bi se vsak po svoji zmožnosti zderževal in premagoval. —

Ne smem zamolčati nekterih otročjih, pobalinskih cerkvenih tatov. Marsikteri golobradci ali tudi male smerkovke niso nikoli zadovoljni s prostorom, kamor so se vstopili, temuč šterkajo zdaj tje, zdaj drugam. Vidil sem poredneža, ki je trikrat v kratkem spremenil prostor, potem pa — tebi nič meni nič — iz cerkve jo pobrisal! Nekteri otroci celo med sv. mašo tako delajo! Kakošna je tu odgoja? Za take naj bi se šiba doma močila, in ne kosilo pripravljalo. Zraven tega pa zanikarneži še prav ropočejo s svojimi škerpami, kakor da bi imeli kdo vé kako oblast v cerkvi, ali mislili, da jim je svetišče prostor za igranje! — Kaj bo iz tacihi otrok?

Prav hudi tatovi so pobalini še družega škvarta. Ti povsod napravijo šunder, kamor se pritaknejo. Zgodi se, da se otroci lepo obnašajo, nameri se pa, da zajde razuzdan neték med nje in — na enkrat je vse v gibanju ali celo v šumu in smehu. Ali ni vreden taki porednež šibe namesto kruha?

Ne bodite tedaj tatovi v hiši Božji!

Iz Tersta. (Iz *pastirskega lista milgs. kn. škofa za post in sv. leto.*) (Konec.) Tretji sad, katerega pričakujejo sv. Oče od tega sv. leta, je „ponehanje notranjih in domačih preprirov“; skoro ni mogoče povedati, v koliko škodo duš da ti prepriro razvezujejo ali vsaj rahljajo vez ljubezni“. Zategadel priporočajo z gorečimi besedami škofom kot nadzornikom kerščanskega življenja in vzajemne ljubezni, da naj se trudijo z opominjevanjem, klicanjem in svarjenjem, da ohranijo vsi edinost o zvezi ljubezni (Ef. IV. 3), da se vernejo začetniki preprirov k svoji dolžnosti premišljujoči vse življenje, da edinorajeni Sin Božji zlasti tačas, ko so se mu približevale najhujše muke, ničesar ni prosil svojega Očeta tako goreče, kakor da bi se vai, ki so ali ki bodejo vanj verovali, med seboj ljubili, da bi bili vsi edini, kakor si ti, Oče, v meni in jaz v tebi, da so tudi oni vsi edini z nama“ (Joan. XVII. 21).

Te želje namestnika Kristusovega na zemlji izrazili smo Mi že v svojem prvem pastirskem listu, katerega smo Vam pisali o priliki, ko smo prejeli vlado združenih škofij; ponovili smo jih tudi lansko leto v pastirskem listu, katerega so skupno izdali vsi avstrijski škofje in tudi pri družih prilikah smo vas večkrat k temu opominjali. In sedaj zopet v imenu sv. Očeta priporočujemo vam prav tople to tako važno in imenitno dolžnost. Preljuoi sinovi in hčere! o spominjajte se pogostoma, da „naš Bog ni Bog prepira, ampak Bog miru“ (I. Korint. XIV. 33).

Razložili smo vam tedaj vzroke, ki so napotili sv. Očeta, da so napovedali sv. leto, ter našli sadove, katere želé sv. Oče s tem doseči; sedaj pa Vas moramo razoznati še s pogoji predpisanimi, da more kdo zadobiti popolni odpustek sv. leta. Kdor se hoče tedaj tega odpustka vdeležiti, mora:

1. Obiskovati cerkve in sicer v tistih krajih, kjer so tri cerkve, mora obiskati vsako dvakrat; kjer ste pa le dve cerkvi, naj obiše vsako trikrat; slednjič, kjer je ena sama cerkev, naj obiše to šestkrat.

Za mesto Terst določujemo sledeče: Vsak naj obiše svojo farno cerkev, potem stolno cerkev sv. Justa, in pa še eno tretjo, ktero naj si vsak sam izvoli. — Farani cerkve sv. Justa pa naj obišejo zraven stolne cerkve sv. Justa še dve drugi po prosti volji. — Onim, ki valed bohnosti ali starosti ne bi mogli lahko obiskati cerkev sv. Justa, je dovoljeno, da obišejo mesto to kako drugo farno cerkev.

Za vsa druga mesta in kraje svoje škofije pooblastimo dotične gg. župnike, da odločijo cerkve, katere naj verni obiskujejo, vendar tako, da vedno obišejo tudi farno cerkev.

V onih krajih, ki imajo sicer svojo javno cerkev, ki pa ni farna ali kuracijska cerkev, naj obišejo verni

trikrat mater-farno cerkev, trikrat pa svojo domačo cerkev.

Ta obiskovanja cerkev pa se zamorejo, kakor je znano, spolniti vsa v enem dnevu ali tudi v malo urah v tistih krajih namreč, kjer posamne cerkve niso preveč oddaljene ena od druge; kajti po doveršenem prvem obiskovanju in po opravljenih predpisanih molitvah (o katerih bomo pozneje še govorili) je dovoljeno iti iz cerkve in se zopet vanjo verniti ter opraviti dotične molitve; tako tudi tretjič.

2. Drugi pogoj, naveden v omenjeni okrožnici, je ta, da se mora med obiskovanjem cerkev moliti nekoliko časa „za blagor in povikšanje sv. katoliške Cerkve in apostolskega sedeža, za uničenje krivoverstva in spreobrnjenje vseh krivovercev in nevernikov, za edinost med vsimi kerščanskimi vladarji ter za mir in edinost vsega kerščanskega ljudstva.“

To je namen sv. Očeta, po katerem je treba opraviti te molitve. Ker tedaj ni določeno število molitev, ampak le njihov namen, je vernim kristjanom popolnoma prosto posluževati se ali molitvenih knjig, ki so nalašč za sv. leto spisane, ali družih molitvenih bukev, ali pomoliti druge molitve na pamet. Zadostuje, ako se pri vsakem obiskovanju zmoli pet „očenašev“, „češčenamarij“ „in čast Bogu“ po namenu sv. Očeta.

3. Predpisana sta dalje tudi dva posta, pri katerih se sme vživati le strogo postne jedi (tedaj tudi mleko ali jajca ali iz teh napravljene jedi niso dovoljene).

4. Sledi četrty pogoj, in sicer najnamenitnejši, namreč da se prejme po opravljeni dobri spovedi in zadobljeni sv. odvezi sv. Obhajilo. — Imenujemo pa ta pogoj med vsemi najznamenitejši zato, ker po nauku sv. apostelja Pavla „za vse nas, ki smo bili z grehom obloženi ter potrebujemo slave božje, in smo opravičeni brez svojega zasluženja po milosti božji po rešitvi, ki je v Kristusu Jezusu, katerega je postavil Bog posredovalca po moči Njegove kervi po sv. veri“ (Rim. III. 23—25), bi ta milost bila brez sadu, ako zaslepljeni na umu in terdovratni, ne skušamo oprostiti se sužnosti, v ktero je ukovana naša duša, priklenjena s sponami greha, ako ne pospešimo svojih korakov v pravem času, da dospemo k svojemu ljubezni polnemu Očetu nebeškemu, kjer nas čaka ne le odpuščenje, ampak tudi neizmerno veselje in ljubezen.

Tu pa je treba omeniti, da ne zadostuje veliko-nočna spoved in Obhajilo, da zadobimo popolni odpustek sv. leta, marveč moramo prejeti ta sv. zakramenta še posebej z edinim namenom, da se vdeležimo milosti, ktero nam podeljujejo sv. Oče v sv. letu.

5. Slednjič predpisujejo sv. Oče v omenjeni okrožnici, da naj vsakdo, ki se hoče vdeležiti popolnega odpustka sv. leta, dá nekoliko miloščine po svoji moči z namenom, da se razširi in vtrdi sv. kat. vera. Iz tega je razvidno, da je vernim prosto, koliko miloščine da podelijo in v kako sverho da naj služi. Vendar pa nasvetujejo sv. Oče dve prav koristni reči, za kateri naj bi se darovali milodari v sv. letu, namreč za vstanovo zasebnih deških šol in pa za mladeniška semenišča. Z ozirom na to pa, da se prva sverha od sv. Očeta omenjena gledé deških šol v naši škofiji valed okoličnosti, v katerih se nahajamo, za sedaj ne more izvršiti, da je pa toliko večje važnosti druga sverha, gledé semenišč, združujemo svojo željo z onimi namestniki Kristusovega ter prav serčno priporočamo, naj bi se milodari, po katerih se hočejo verni vdeležiti sv. leta, darovali v korist škofijskega semenišča ali konvikta v Terstu. V to sverho naj se razpostavijo po vseh cerkvah škofije nalašč za to napravljene škrinjice, v katere naj stavijo verni svoje milodare, ako jih nečejo izročiti naravnost čč. gg. župnikom in farnim predstojnikom.

Le eno izjemo hoteli bi storiti v tem obziru gledé prebivalcev Teržaškega mesta. Ker se namreč v tem mestu vprav sedaj nabirajo prostovoljni doneski za obnovo stolne cerkve sv. Justa, želimo in svetujemo, da bi se ravno v to sverho obrnili milodari, ktere bi darovali teržaški prebivalci v namen sv. leta; tudi ti milodari se bodo nabirali po vseh mestnih cerkvah v posebne nabiralnike.

Sploh je pa vsakemu prosto, da daruje dotično miloščino tudi v druge sverhe, ako se mu to bolje dozdeva.

Tu naznanjamo še ostale določbe papeževe okrožnice. Sv. Oče podeljuje škofom oblast, da smejo „zmanjšati število obiskovanj cerkvá kapitelom in za drugim svetnih in redovnih duhovnov, društvom, bratovščinam in kolegijem, ki v procesijah obiskujejo določene cerkve.“

Vsled te oblasti Nam podeljene tedaj določujemo, da se morejo nadomestiti tri obiskovanja z enim v procesiji. Tudi se more nadomestiti vseh šest obiskovanj, ako se obiščete v procesiji dve cerkvi. — Med tem, ko gre procesija po cerkvi, naj molijo verni zapovedane molitve za sv. leto. — Tu nam je posebno spodbujati častito duhovščino, da naj pospešuje te procesije, kjer se morejo zveršiti brez velikih težav.

„Potnikom po suhem ali po morju dovoljujejo sv. Oče, da se smejo vdeležiti sv. leta, kedar se povernejo v svoje navadno bivališče ali pa se za nekoliko časa ustanovijo v tujih krajih, da le na dotičnem mestu obišejo šestkrat glavno ali farno cerkev ter da opravijo vse druge zapovedane pobožnosti, ktere smo prej omenili.“

Dovoljujemo še redovnikom obojega spola, tudi ako so vedno zaperti v samostanu, in vsem drugim svetnim in duhovnim osebam, ktere bodisi da so v ječi, bodisi vsled bolezni ali iz kacega drugega vzroka, ne bi mogle opraviti prej imenovanih dobrih del, da jim sme spovednik tista premeniti v druga dobra dela. Mladenci in deklice, ki še niso bili pri prvem sv. Obhajilu zamorejo tudi brez tega vdeležiti se odpustka sv. leta, da le opravijo spoved in druga gori omenjena dobra dela.

Slednjič naznanjamo č. duhovščini (kteri podajamo v priloženem spisu obširnejši poduk) in vernim katoličanom: da se začenja sv. leto ali jubilej za združeno škofijo tržaško-koparsko prvo nedeljo v postu. Prejšnji večer naj se naznani začetek jubileja z zvonjenjem zvonov pri vseh cerkvah.

Častiti bratje in preljubi sinovi! sv. Cerkev začnja čas sv. štiridesetdanskega posta vselej (letos pa s toliko tehtnejšim vzrokom) ponavljajoč besede Joela preroka: „Sedaj, pravi Gospod: povernite se k meni z vsem srcem v postu, v solzah in vzdihih; raztergajte svoja serca ter povernite se k Gospodu svojemu Bogu, ker on je dobrotljiv, milostljiv, poterpežljiv, prizanesljiv in pripravljen preklicati kazen. Kdo ve, ali se ne bi k nam obrnil, nam odpustil in nam svoj blagoslov podelil. Razglasite po Sionu, napovejte sv. post, skličite zbor. Zberite ljudstvo in očistite ga; naj se zberó starejši, naj pridejo otroci in deteta.... Med vhodom in altarjem naj plakajo duhovniki Gospodovi, rekoč: Odpusti, o Gospod! odpusti svojemu ljudstvu, in ne daj v zasmeh svoje dedščine!“

Da, predragi moji! opominjamo vas, da ne sprejmete zastonj milosti od Boga. „Kajti On pravi: Uslišal sem te o pripravnem času in v dan zveličanja sem ti dal svojo pomoč. Glejte tu pripravi čas, glejte tu dan zveličanja!“ (II. Korint. VI. 1—2). — Podajmo se vsi na delc svojega posvečevanja in zveršujmo ga z vso serčnostjo in brez odloga! Priporočujmo se, da bolje zveršimo, kar smo začeli, mogočni svoji srednici Mariji,

da tako spolnimo željo sv. Očeta, ki so posvetili ta jubilej varstvu prečiste Device in Kraljice sv. rožnega venca.

V Pervačini na Goriškem je 16. t. m. umrl g. Anton Zorn, učitelj v pokoju, oče kneza nadškofa goriškega. Bil je učitelj v svojem poklicu 45 lét in zdaj že v 82. letu svojega življenja. Prevzvišeni gosp. knez nadškof Alojzij Zorn, stolni prošt Valvasi in več drugih gg. kanonikov je bilo pričujočih med tolikimi družimi pogrebci. Bil je gotovo dober oče, ki je zredil tacega sina. Bog mu daj večni mir!

Pri Dev. Mar. v Polji. (Pogreb.) V praznik sv. Jožefa popoldne ob 2 prinesli so mladenči na tukajšno pokopališče k večnemu počitku truplo deklice, ki je v 23. letu sklenila mladostno življenje svoje. Lucija Dolničar se je reklo blagi ranjci, iz znane Zábredove družine v Šmartnem pri Savi. Sošlo se je bilo silno ljudstva domačih, pa tudi iz bližnjih fará, tudi nekaj gospóde iz Ljubljane. Nosili so merliča mladenči iz domače vasi, pred katerim je šlo kakih 17 parov mladenčev, ki so nosili lepe sveže vence s svilnatimi trakovi — darovanih od sestrá in drugih prijateljev in znancev umerle. Dijaki, pevci iz Ljubljane, zapeli so pred hišo mило prijetno nagrobnici: „Blagor mu,“ itd. in na grobu „Nad zvezdami“. — Pogreb je bil res tako lep, da je pri nas le redkokrat kaj takega videti. Ne pisal bi o tem pogrebnem blišču, kajti to je, saj v mestih že kaj vsakdanjega, toda ravno v tem slučaju se je ta sijajnost tako lepo podala lepemu izglednemu življenju zgodaj umerle, da ne morem o tem molčati pri toliko njenih prelepih čednostih, ktere so jo vsakemu prikupile. Omenim naj le njeno blago ponižnost, ki se še lepše podá pri obilni premožnosti in pa duhovni nadarjenosti, s ktero je očetu svojemu pri umnem gospodarstvu z delom in svetom veliko pomagala ter ostala vedno tista pridna, ponižna, priprosta deklica. Zadosti je rečeno, da še zdrava je vsak dan nosila ali vozila v Ljubljano mleko, dostikrat pri gerdihih potih. Jasno je toraj, da je po nji velika žalost očeta in sestrá, kakor tudi gosp. doktorja Dolničarja, kteremu je z otroško ljubeznjivo vedila lajšati pozna, trudna leta njegovega življenja. Le misel izražena v milodoneči nagrobnici: „da zopet vid' mo se nad zvezdami“ — je tolažba globoko verni žaljeni družini Zábredovi. — Bog ji daj večni mir!

Strašne šibe zadevajo bogokletne brezverce.

V soboto pred tretjo adventno nedeljo l. 1850 sedeli so neki gostje in domači kerčmarski ljudje. Pozno noč so se kratkočasili z govoričenjem, igranjem skupaj ter različnimi bogokletnostmi. Slednjič kerčmar, v onem kraju čislán mlad mož, reče: „Kdor izmed nas verjame, da ni Boga v nebesih, naj roko vzdigne!“ Pri teh besedah bogoskrunski bruhar prime svojo ženo za roko in med smehom vzdigne tri njene perste kvišku, in z njim vzdignili so še nekateri drugi gostje roke kvišku.

Že pozno spravili so se ljudje k počitku. Domača odideta v kamro, ki je bila sogreta z žerjavico, ki je bila poprej že v ponvi noter prinesena in še le pozneje odnesena. V nedeljo jutro kerčmarja in njegove soproge ni bilo zbuditi. Šestletna hčerka terkala je na duri in ju je klicala, pa odgovora ni bilo. Drugi domači pa so djali otroku, naj molči, stariši šli so pozno k počitku, se hočejo torej dobro opočiti. Ko pa je bilo tudi po pridigi notri vse tiho, dali so po ključavničarju duri odpreti. Tu ležala sta zakonska kakor mervta; zdravnik prišel je nemudoma in še je čutil žerjavični sopar,

kterega sta nesrečna v sé dihala. Pri ženi bili so vsi poskusi za rešitev zastoj, bila je in ostala mrtva; pri možu poskušalo je več zdravnikov svojo spretnost, ker ni še bil popolnoma mrtav. Čudno je bilo pa to, da je tri perste svoje desne roke ves čas v usta tiščal, ter jih grizel. Zdravniki so se trudili in ovirali, da jih ni popolno odjedel. Zavedel se ni več, in v osmih dneh je bil tudi on mrtič. Njegov pogreb je bil prvo opravilo, katero je imel na novo nastopivši župnik. Malo dni za tem zbolel je še drugi mož v tem kraju, premožen kmet, ki je bil tudi med prederznimi, ki so bili roke vzdignili. Tudi ta je nepričakovano hitro umrl.

Zopet četrti, mož, jako spreten v svojem poklicu, ki se je bil tudi vdeležil onega strašnega glasovanja, — tudi on je smertno zbolel. Več dni dvomili so, če bo kaj z njim; vendar je še okrevail. Peti vdeleženec pa je hodil od tega časa vedno v cerkev, in videli so ga, kako se je večkrat jokail. Ljudstvo govorilo je mnogo o tej dogodbi in reklo. „To je Božja sodba!“ Resnično, nevero Bog kaznuje; „kdor ne veruje, bo pogubljen.“ (Mark. 16, 16.) (300 Strafgerichte, Er. A. Keller.)

Spomin na smert.

Mili Oče, sveti, sveti!
Greh preganja me povsod;
Prav živeti, srečno umreti,
Milost daj mi, o Gospod!

Djati v red hišvanje svoje,
Nam je dan le majhen čas;
Zvon mrtvaški vsak dan poje,
Resno opominja nas.

Smertna kosa strašno maha,
In s človeštvom bje boj;
Loči zdaj se, duša plaha,
Že prihaja smertni znoj!

Danes matere, očete,
Bridko loči od otrok;
Jutri vzame mlado dete
Skerbni materi iz rok.

V verstah manjših ali večih
Roma tje kaj z mladim star;
Versta se od tod ločecih
Ne preterga nam nikdar.

Skoraj pride čas, ko roma
Duša tje na uni svét;
Zanesljivo in brez dvoma
Smertni lok je že napét!

Oskerbimo hišvo svoje,
Dano nam za majhen čas;
Zvon mrtvaški vsak dan poje,
Smerti opominja nas.

Mili Oče, sveti, sveti!
Bodi z mano Ti povsod;
Prav živeti, srečno umreti
Milost daj mi, o Gospod.

Št. B—č.

Oznanjenje Marije Device.

Iz nadzémeljske svitlosti
Angelj Gabriel poslan

K D'vici rajske je svetosti
Prišel bil današnji dan.

„Zdrava bodi, o Marija!“
Jo pozdravi Gabriel;
Ti rodila boš Mesija,
Ki bo réšil Izrael.

Milosti Marija polna,
Glej, Gospod je sam s teboj!
Srečna zemlja bo vesoljna,
Ko se Sin rodil bo tvoj. —

Sin Boga je on Očeta.
Jezus Njemu daj imé;
Blagor ti, Devica sveta —
Take bilo ni žené!

Pa ne boj se, o Cvetica!
Za lepoto lilije, —
Ti ostala boš Devica!
Sveti Duh prišel bo v Té.

Vse ljudi Tvoj Sin bo réšil,
Njemu bodi večna čast;
Satana pa v brezno trešil,
Vso poterl mu bo oblast!

Naj zgodi se, kar On hoče,
Ki je Stvarnik moj, Gospod;
Dekla tvoja sem, Bog Oče,
In pokorna Ti povsod! —

Zdaj Beseda se včloveči,
In postala je meso;
Ljudstvo svoje da osreči —
Bog sam stopi na zemljó.

I. Z.

Z Bogom doba mladih let!

Z Bogom, z Bogom zlata leta,
Vé mladosti moje kras;
Z Bogom, hišica očeta,
Z Bogom ti domača vas!

Z Bogom, cerkva domača,
Z Bogom, kličem ti solzán;
Tužno k tebi le obrača
Se oko mi dan na dan!

Z Bogom, log, domače trate,
Kjer preživel sem mladost;
Z Bogom, lipe vé košate,
Po sopáru mi radósti!

Z Bogom, potok ti šumeči,
Kjer sem perve cvetke bral,
Kjer sem v prvi svoji sreči
Rad nedolžno se igral!

O cveteča doba zlata,
Srečna doba mladih let,
Kakor ptica si krilata
Zginila v neznan mi svet.

I. Z.

Razgled po svetu.

Spemina vredno pisanje naznanjajo katoliški listi.

Kakor je znano, sta obiskala leta 1882 laški kralj in kraljica našega presvitlega cesarja na Dunaji. To se je zgodilo s pričakovanjem, da bode naš presvitli vladar s cesarico mladolaškemu kralju vernel ta pohod v Rimu, kar se pa ni zgodilo. Veliko se je ugibalo, zakaj se je to opustilo, a vedoma se ni hotlo to opuščenje pripisovati edinemu vzroku, ki je zasedanje cerkvene države po laški vladi. Da je to edini vzrok, dokazuje pismo naše presvitke cesarice, ktero je pisala o tej zadevi pozneje prav odkritoserčno kraljici Marjeti.

Cesarica pravi, da ne on in ne njen soprog se ne moreta odločiti, da bi prišla v Rim, in zavrača laško kraljico na to okoliščino, da vsi, kateri so segali v pravice in samostojnost svetega Stola, bili so ostro kaznovani. Med drugim omenja Napoleona I in piše takole: „Istina je, da se je papež povernil v Rim, Napoleon je bil pa pregnan v prvo na otok Elbo in potem na otok sv. Helene. Kaj pa njegov sin, nesrečni kralj rimski? Umerl je na ravno tem mestu, na katerem pišem. Ob petih 22. julija l. 1852 je umerl v Schönbrunn, v ravno tisti sobi, v kateri je stanoval njegov oče v dnevih svojega največjega zmagoslavlja. Umerl je v tisti palači, v kateri je njegov oče v svoji prevzetnosti izdal postavbo 17. maja 1809, katera je oropala papeža njegove lastine in Napoleona storila posestnika čez Rim. Na vse to ne morem misliti, da bi ne bila naj globokeje pretresena. Vem, da nekateri državniki se temu posmehujejo in pravijo, da je to vse le slučaj. Toda, moja ljuba sestra Marjeta, ta slučaj se je v poslednjem čas ponavljal.

Potem omenja cesarica obnašanje Napoleona III do papeža in konec, katerega je storil nesrečni cesar in njegova družina, ter piše dalje:

„Sama misel, v sedanjih okoliščinah stopiti v staro, apostoljsko poslopje Kvirinal, navdaja me že s strahom.

V serce žal mi je, da svoje kraljeve sestre obiskati ne morem; pa to ni moja krivda. To je krivda onih, kateri hočejo svet vladati s človeško politiko, med tem ko mi delujemo z maternimi čutili. Draga Marjeta! Vi ste mati in me umevate in z menoj čutite, kakor tudi jaz Vas umem in z Vami čutim. Brez ozira na politično polje, ki ni najina reč, dovolite mi, doželjevati srečen dan, ko se bodeta naša soproga in mé dve in naši otroci v Rimu objeli in ob enem prejeli blagoslov namestnika Jezusa Kristusa.“

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Štiri osebe, med ktere je peklenski sovražnik zasejal sovraštvo (še posebno ena), da bi se sprijaznile. — Nekdo, da bi bil na priprošnje N. lj. G. presv., sv. Jožefa in sv. Antona Pad. neke nadležne težave rešen, ali da bi jo mogel saj čisto vdan v Božjo voljo prenašati. Po uslišanji prošnji, oni ali drugi, se bode naznanila zahvala. — Bolna oseba, priporočena v dušnih potrebah, za boljše spoznanje itd. — Oseba, ki se meša.

Zahvale.

Serčna zahvala bodi izrečena N. lj. G. presvetega serca, sv. Jožefu, sv. Antonu, sv. Frančišku Saleziju, in dušam v vicah za uslišanje v neki zelo važni stvari, Molila sem dovednevnico, in obljubila, ako bom uslišana, po Danici to razglasiti. Tisočera zahvala toraj N. lj. G. in vsim svetnikom. Vsakemu ki se v potrebah nahaja, svetujem zateči se k njej, ki je „Pomoč kristjanov.“

C. *)

Priserčna zahvala bodi preblaženi Materi Božji za ljubo zdravje, ktero je sprosila moji Materi v nevarni bolezni!

K. H.,
duhoven.

Koledar za prihodnji teden:

29. sušca. S. Ciril Helijopolski, dijakon in muč. — 30. S. Angela Folinjska. — 31. S. Amadej. — 1. mal. travna. S. Hugon. — 2. Petere rane N. G. J. Kr. S. Frančišk Pavljan. — 3. S. Rihard. — Četerta nedelja v pósti. S. Isidor.

Mesec mali traven je posvečen češenju in molitvi terpečega in od smerti vstalega Zveličarja Jezusa Kristusa, na čegar vredni sprejem se zvesto pripravljaj, na prvo za veliko noč, in drugič za sv. leto.

Iz rimskega zapisnika mučenikov.

9. svečan.

Sv. Enzbert, škof, je imel za kraljem najvišo službo v državi Frankov, ali neka nevidna moč, neko posebno nagnjenje ga je bolj vleklo v samoto, tako, da je res nekega dne pustil svojo imenitno službo in stopil v samostan, Fontanel imenovan. Tukaj je bil za prednika izvoljen in leta 683 celo do škofijske časti povzdignjen, — postal je nadškof Rotomageški. Kot viši pastir je neumorno delal za zveličanje svoje čede, pridno obiskoval svojo škofijo, povsod marljivo oznanujoč besedo božjo. Zavoljo svoje radodarnosti, pridobil si je tudi primek „očeta revežev, cerkvá in bolnišnic; zakaj, vse to je pridno podpiral. Umerl je leta 698.

Sv. Atrakta, devica kraljevega rodú, je zapustila, posvetni blišč in šum, ter se podala v puščavo. Njena domovina je Irska dežela, živila je v 5. stoletji.

Sv. Apolonija, devica in mučenica, je živila v Aleksandriji v tretjem veku. Ko je ondi nastalo preganjanje kristjanov, prijeli so tudi Apolonijo, ker so zvedili, da je goreča kristjana. Hotli so jo prisiliti, da bi malikom darovala. Ker se je pa branila, so ji vse zobe izbili, potem napravili veliko germado, jo zažgali, svetnico pred njo postavili, rekoč: „Daruj ali pa umri v ognju!“ Apolonija nekaj trenutkov premišljuje; naenkrat se rabeljnom izvije iz rók, in od sv. Duha znana skoči v ogenj, kjer je zgorela ter tako si pridobila dvojin venec: devištva in mučeništva. Na pomoč jo kličemo zoper zobobol.

Sv. Nicefor, mučenik v Antijohiji Sirski, je bil dolgo časa prijatelj nekemu Sapriciju. Ali sperla sta se in Sapricij je smertno sovražil svojega dosedanjega prijatelja. Ko se je leta 260 v Antijohiji pričalo preganjanje kristjanov, je bil Sapricij med prvimi, ki so bili zavoljo sv. vere vjeti in k smerti obsojeni. Nicefor, to zvedeti, hiti k njemu, da bi se spravil ž njim pred njegovo

*) Vredništvu, kar je bilo že večkrat opomnjeno, se mora naznaniti ime, da ima reč veljavo. Vr.

smertjo. Toda Sapricij se je stanovitno branil. Bog je terdoserčnežu odrekel milost stanovitosti do konca; Sapricija se loti nekaj strah pred mučeniško smertjo, zataji Kristusa, odpade od sv. vere, da si reši življenje. Nicefor je bil zaradi tega silno žalosten, da se je Sapricij krone, ki mu je bila že pripravljena, tako nevrednega skazal, ves hrepeneč po mučeništvu se zdaj sam izdaja in kliče rabeljnom: „Jaz sem kristjan, in molim Kristusa križanega, ki ga je ta tako sramotno zatajil!“ Kar prijeli so ga in usmrtili.

Sv. Sabín, škof, spoznovavec, je po božjem dopuščenju nagloma oslepel, Bog mu je pa zato dal notranje razsvetljenje, dar prerokovanja. Umerl je leta 566. Ss. ostanki njegovi se nahajajo v mestu Bari na Laškem, kjer ga močno častijo.

Listek za raznoterosti.

Nove Šmarnice z menom: „Marija moja Kraljica“ od gosp. župnika Antona Žgura, so nekako ravno dotiskane in dobivale se bodo čez nekaj dni v „Katol. bukvarni.“ Imeli smo priliko delo pregledati in smemo se nadjati, da bode občinstvo z njim prav zadovoljno, ker tvarina je mično obravnavana in prav koristna.

Za pirhe. Pridni gosp. Ign. Hladnik je zopet doveršil in na svitlo dal lepo kompozicijo, kakor nalaš za pirhe, namreč: „Štiri velikonočne pesmi“, in „Pesem za poroko“. Dobivajo se v „Katol. bukvarni“ po 50 kr. Lično delo toliko bolj priporočamo, ker čiste dohodke je blagi skladatelj odločil za študentovsko kuhinjo.

Lucifer v bolnišnicah. „Annecijski katoliški časnik“ na Francoskem pripoveduje, da so višji v bolnišnici gospód, ki bolnišnico obiskujejo, prepovedali bolnikom kake bukve dati, se vé, katoliške. Namesto katoliških bukev pa strašno kužljive knjige dajejo bolnikom. Framasoni namreč ondod v bolnišnicah vse dopusté razum same vere in vsega tega, kar na vero spominja. In tako hočejo ti sovražniki ubozega človeštva vravnati po vsih bolnišnicah. Ti framaonski rabeljni so se tedaj vstopili prav k vratam večnosti, in predno ubogi bolnik stopi pred večnega Sodnika, ga išejo ti nečloveki še s pregrehami okužiti, da bi bil toliko bolj gotovo pogubljen! In ti hinavci se prederznejo še o „bratovstvu“ govoriti!

Spokorjen tat. Pred 2. letoma bila je posestniku M. M. v Drakovcih po noči iz hleva ukradena krava, in bilo je vse iskanje po nji zastoj. V nedeljo 14. t. m. pa neka neznana ženica od sv. Petra prižene oškodovanemu še lepšo kravo z naročilom, da je neki, pred 14. dnevi umerli „handlar“ ji naročil to storiti. Redki slučaj!

(Gosp.)

Cujte, kaj naredi ples! V Drežnici na Primorskem je mladeneč tako norel in se potem prehladil na plesu, da je bolezen skupil in čez deset dni umerl. Žalostno je, pripominja poročevalec v „Miru“, da se taki plesi napravljajo tudi že na kmetih in še ravno ob sobotah, ter razsajavci potem dostikrat ob nedeljah spijo, namesto, da bi šli k božji službi!

Rusko. Spis „Katoličanstvo in pravoslavje“, ki ga je „Dan.“ zadnjič prinesla že v tretjič, pojasnjuje, kako se je v sredi ruskega razkolstva pričela neka duhovna vojska v korist katoličanstvu. Prikazni, ki na to mérijo, so za nas katoličane posebno važne, zato naj omenimo primérleja v ruski vladi sami. V seji ministerskega odseka je bil nedavno oddan predlog, valed kterega bi razkolna duhovska oblast po Letskih okrajinah smela

tudi s silo v last kapovati si zemljišča za tako imenovane „pravoslavne“ cerkve in šole. Ta predlog pa je zadel na nasprotlje, kakoršnega bi bilo komaj pričakovati. Predsednik sam ministerskega odseka, pl. Reutern, je bil čisto določno zoper to, ter je rekel, da za toliko važen sklep ministerski odlok ni zadosti. — Predlog je bil sicer v klub temu sprejet, vendar dogodek kaže, da tudi v tesno-vladnih krogih ni brez móž, kteri ne poterjujejo razkolne prenapetosti.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Č. gosp. kan. dr. Ivan Križanič prevzame začasno profesuro moralke; č. g. dr. Ivan Mlakar postal je ravnatelj, č. g. Anton Ribar pa podravnatelj kn. šk. dijaškega semenišča. Za faro sv. Martina v Trebovljah prezentiran je č. g. Peter Erjavec, kn. škof. duh. svetovalec in župnik v Zrečah.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: „Eden, ki želi, da bi Bošnjaki verlo napredovali“, 5 gld. — G. L. Ravnik 1 gld. — Čast. gosp. župnik Mih. Horvat 3 gld. — Čast. g. župnik Fr. Jarc v Mirni 3 gld. — Čast. g. kapl. Jan. Smrekar 1 gld. — Neimen. dobrotnik 1 gld. — Čast. g. kapl. Tom. Potočnik 3 gld.

Za sv. Detinstvo: P. Č. 1 gld. — Š. C. 20 kr. — Peter Rozman 1 gld. — Z. Podbrezja 76 gld. 41 kr. — G. Fr. Miglič 1 gld.

Za zvonove v Sarajevu: Spodnja Idrija po čast. g. župniku M. Horvatu 36 gld. — Č. g. K. Čigon 1 gld.

Za zvonček g. misijonarja V. Laha: N. N. „Božji službi in katoličanstvu v čast, žalostnemu misijonarju g. Lahu pa v veče veselje za njegov zvon 5 gld. — „Da bi se po goreči želji g. Laha bučica kaj poprej z bankovci napolnila“, 2 gld. — „Da bi g. Lah veselo z dvema zvonil“ 3 gld.

Za sv. Očeta: Iz Vodice zbirka po č. g. Tom. Kajdižu 14 gld. — V Križih pri Teržiču čast. g. župnik s farani 10 gld. 25 kr. — Od sv. Petra v Komendi zbirke po čast. g. župniku Mat. Tavčarju 19 gld. 50 kr.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Iz Novega Mesta 2 gld. 52 kr. — Z. Črnega Verha 4 gld. 30 kr. — Dr. Herman Čok, dvorni svetovec, 10 gld. — Iz Ježice 4 gld.

Za misijonsko hišo čast. oo. Frančiškanov v Rimu: Marija Švigelj 1 gld.

Za Pariško bratovščino za duše v vicah: Neimen 1 gld.

Za novoizvolj. škofa misr. Anzers-a v Kini: Pod napisom: „Za razširjanje sv. vere“ 20 gld.

Za sirotišnico v Banjaluki: Neimenovan 20 gld.

Za afrikanski misijon: Čast. g. K. Čigon 1 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

Red. „Eco d. Lit.“: Zarad omenj. šte. naznanili Odpravn. — G. S—r v V.: Lepa hvala in pozdrav. — G. S—r v K.: Zastr. „F.“ z veseljem, kar je moč storiti; serčno pozdravljeni. — G. B.: Bog plati z vso obilnostjo! Zastran nasveta se bo prevdarilo. — G. P. G.: Pesem Vaša dahne po slaboglasnem „weltschmerz-u“, — mi, kratkovidne stvari, ne smemo Bogu dajati naukov. Toraj brez zamere in pozdrav. — G. M—c: Jako vstregli; lepa hvala!